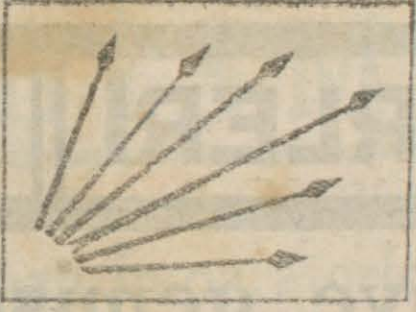

Aydin

İKİNCİ YIL
No : 518
CUMARTESİ
29
Nisan 1939

İdare yeri
Aydın
C. H. P.
Basımevi

Sayısı : 100 Para

PAZARTESİDEN BAŞKA HER GÜN ÇIKAR SIYASI HALK GAZETESİ

Sayısı : 100 Para

Harp kokusu Kalkarmı?

Enver Demiray

Günün meselesi olan Avrupa'nın hali önünde, harp ihtimali ve bu ihtimalden doğan muhtelif ve müteaddit şayialar, milletler için bir endişe ve belli başlı bir korku mevzuu oldu.

Dünya kurulalıdanberi geçinme derdi karşısında bulunan insanlar, vahşet devrinden medeniyet devrine atlayınca fazlalaşan ihtiyaçlara cevap verebilecek bir zemin bulmak için odunla giriştikleri mücadele işini, modern vasıtalar dediğimiz harp alâti ile devam ettirmeğe koyuldular.

İptidai insan, dolayısıyla ihtiyacı az olan insan olmakla; belki daha az mücadele zaruretinde bulunan bir mahluktu.

zamanın birbirini ardınca kovaladığı yıllar içinde, tekâmül merhaleleri kateden beşeriyet, gün geldi ki ihtiyaçlarına cevap verememek, onlara karşılık bulamamak mevkiine düştü ve o andadır ki mücadele hırsı döğüşmek, yağma etmek zahmet-siz ve yorgunluksuz mal mülk sahibi olmak arzusu da o nispette arttı.

İlk asırların harpleri, emin olmalıdır ki geçinme ve artan maddi ihtiyaçlara cevap teşkil edebilme için değil ve fakat yalnız nihai ve durdurulamayan bir zafer ihtirasının neticeleri olmaktadır.

O zamanın harp ve döğüş ideolojisi, nihayet kumandanlar arasında bir kavga yaratmak ve bu kavgadan ünlü ve namılı bir kahraman halinde çıkabilmek sevdasından doğan ulu orta bir meydan okuma meselesi idi. Bununla beraber birbirinin binek hayvan sürülerini önlerine katıp gelen ve bunları zaferin ganaimi olarak kendi namü hesaplarına istismar eden milletler veya aşiretler yok değildi. Fakat bu; nihayet bu kadarla biten ve kanaat edi'len bir netice olurdu:

Nitekim ilk insanın, eline geçirdiği avı yeyip doyunca; acı-kıncıya kadar bir şey düşünmediği ve başka bir can yakma keyfiyeti gütmeyeği gi'i..

Zamanın inkişaf etme yolunda yürüttüğü beşerle beraber ve ona muvazi şekilde artan maddi ihtiyaçlar, evvelâ yakın ve komşu kabileler arasında birbirine mütemayil ihtiraslar yaratmağa başlamış, nihayet bu temayül cüzden küle, basitten mürekkebe doğru haklı olarak artmağa başlamıştır.

Toprağı fazla, toprak vaziyeti maddi ihtiyaçları önleyecek derecede müşmir olan milletler ve daha toplu tabiriyle; ihtiyaçları-

Devamı 3 üncü sayfa

Sovyet hariciye komiser muavini

Ankara da merasimle karşılandı

Ekselans Potemkin şerefine Hariciye Vekilimiz B. Şükrü Saraçoğlu bir öğle ziyafeti verdi

Ankara 28 — Sovyet hükümetinin hariciye komiser muavini ekselans Potemkin, bu sabah ekisprese bağlı hususi vagonla şehrimize gelmiş ve Türk Sovyet bayrakları ile süslenmiş olan istasyonda hariciye vekili Şükrü Saraçoğlu, hariciye vekâleti umumî kâtibi Numan Menemencioğlu, hariciye vekâleti teşrifat umum müdürü, Ankara valî muavini, merkez kumandanı, emniyet direktörü, Çin maslahatgüzarı ve Sovyet büyük elçiliği erkânı tarafından karşılanmıştır.

Muzika Türk ve Sovyet millî marşlarını çalmış ve bir müfreze asker selâm resmini ifa etmiştir.

Ekselans Potemkin, gardaki hususi salonda bir müddet istirahat ettikten sonra Sovyet

sefarethanesine gitmiştir.

Ankara 28 — Sovyet hükümetinin hariciye komiser muavini ekselans Potemkin bugün saat 10,30 ta ziyaseti cumhur köşküne giderek defteri mahsusunu imzalamış ve müteakiben başvekil Refik Saydamı ve hariciye vekili Şükrü Saraçoğlunu ziyaret etmiştir.

Bu ziyaretler hariciye vekili tarafından bizzat ve başvekil doktor Refik Saydam tarafından kart bırakmak suretile iade edilmiştir. Misafirimiz şerefine saat 13 te hariciye vekilimiz tarafından Anadolu kulübünde bir yemek ziyafeti verilmiştir.

Ziyafette dahiliye vekili Faik Öztürk, münakalat ve muhaberat vekili Ali Çetinkaya, hariciye vekâleti ve Sovyet sefareti erkânı hazır bulunmuşlardır.

Paris Büyükelçisi

B. Löbron şerefine bir ziyafet verdi

Ankara 28 — Paris elçimiz B. Suat Davas, Reisi Cumhur B. Löbron şerefine türkiye elçiliğinde parlak bir ziyafet vermiştir. Ziyafette Bay ve Bayan Lobron, hariciye nazırı B. Bonne ve bayanı, nazırlardan bir

çoğu ve bayanları âyan ve mebusan meclisinden bir çok zevat, akademi âzaları, sivil ve askeri erkân ile Paris sosyetesinin mümtaz şahsiyetleri hazır bulunmuştur, a a.

Amerika - Japonya ticarî münasebeti tahdit edilecek

Vaşington 28 — Mebusan meclisi, on gün evvel haber vermek şartı ile Japonya ile ticarî münasebatı tahdit etmek selâhiyetini reisi cumhura vermiştir. aa

Alman

Kara ordusu kumandanı İtalyaya geliyor

Roma 28 — Alman kara ordusu kumandanı, İtalya yüksek kumanda heyetile görüşmek üzere cumartesi günü Romaya gelecek ve müteakiben Trablusa giderek marşal Balbo ile görüşecektir. a a

Avam kamarası mecburî askerliği kabul etti

Londra 28 — Avam kamarası mecburi askerlik kanunu 145 muhalife karşı 376 rey ile kabul etmiştir. Lortlar kamarası da hükümetin kararını tasvip ederek lâihayı kabul etmiştir.

Hanyan adasında Çinliler taarruza geçtiler

Hong - Kong 28 — Hanyan adasındaki Çin kuvvetleri tayyare cephaneye aldıklarından şimal istikametinden Japon ordusuna taarruz etmeğe başlamıştır.

Markoviç Belgrada döndü

Belgrad 28 — Hariciye nazırı Markoviç, Berlin seyahatinden Belgrada dönmüştür. aa

Hitler beklenen nutkunu söyledi

Polonyanın red ettiği Alman tekliflerinden bahseden Hitler Beynelmilel bir konferans teklifi kabul etmiyor

Berlin 28 — Hitler bugün Rayıştagda söylediği nutkunda İngiliz Alman deniz anlaşmasının ve Alman Polonya anlaşmasının feshedildiğini bildirdi, fakat Amerika cumhurreisinin zikrettiği devletlerden her birine, mütekabiliyet esasına dayanan garantiyi vermeğe hazır olduğunu ilâve etmiştir.

Hitler bu nutkunda; Danziğin Almanyaya terki, haric ez memleket imtiyazından müstefit olarak koridordan geçmek üzere bir Alman otomobil ve şimendüfer yolu yapılması, Danzigde Polonyanın iktisadi haklarının tanınması, bu arazide

serbest nakliyatın temini, Alman leh hudutlarının katı olarak tesbiti, bir ademi tecavüz paktının imzalanması, Almanyaya tarafından Slovak devletine verilen ademi tecavüz paktının Polonyaya da tanınması hakkında ki Alman tekliflerinin Polonya tarafından red edildiğini bildirmiştir.

Hitler, Polonyanın İngiltereye karşı gösterdiği yakınlığın 1934 itilâfile kabili telif olmadığını beyan etmiş ve Polonya tarafından istenilen beynelmilel konferans teklifini reddettiğini ilâve etmiştir.

Emir Abdullahın oğulları Ankaraya

Şam 28 — Maveraylerden Emiri Emir Abdullah hazretlerinin Ankaraya gitmek üzere Şama uğrayan oğulları her geçtikleri yerde pek parlak bir surette karşılanmışlardır. Şam şehri tarihte görülmemiş bir gün yaşamıştır.

On dakikada katedilecek yol halkın coşkun tezahüratı içinde ancak bir buçuk saatte geçilebilmiştir.

Cengâverler ellerine kılıç medhiyeler okuyarak tezahurat yapmışlardır. İstikbal merasimin de bütün erkânı hükümet, askeri müfrezeler hazır bulunmuştur.

Misafirler maiyetleriyle öğle yemeğini reisi cumhurun nezinde yemişlerdir. Akşam Fransız fevkalâde komiserinin ziyafeti vardır. Misafirler yarın Halep yolile Şamdan ayrılacaklardır.

Münir Nureddin Aydın'a geliyor

Şehrimiz Kızılay kurumu menfaatına yalnız bir konser vermek üzere sanatkârimiz Münir Nureddinin yarın şehrimize geleceği öğrenilmiştir.

Münir Nureddin konserini yarınki pazar günü akşamı Halk evimiz salonunda verecektir.

B. Adnan Mendres şehrimizde

da bulunan belediye reisimiz B. Etem Mendres evelki günkü trenle şehrimize gelmişlerdir.

İngiliz malî heyeti Romanyadan Atinaya geliyor

Bükreş 28 — Bükreşte mali iktisadî müzakerelerde bulunan resmi İngiliz murahhas heyetinin müzakereleri hitame erdikten sonra Atinaya gidecek ve orada Yunan hükümetile müzakerede bulunacaktır.

Bulgar meclisi kapandı

Sofya, 28 — Başvekil Köse İvanof milli meclisin 24 ncü devresinin ilk içtimasını kapayan hükümetin kararnamesini okumuştur.

Halkevi

Başkanlığından :

- 1 — Evimizin spor komitesi tarafından bir atış kursu açılacaktır.
- 2 — Kurs haftanın salı ve cuma günü akşamı saat 20,30 dan itibaren birer saattir.
- 2 — İlk ders 2 mayıs salı günü akşamı başlayacaktır.
- 4 — Türkün çok eski bir sporu olan atıcılık derslerine devam etmek isteyenlerin adlarını Halkevi bürosuna kayt ettirmeleri.

İş ihtilâflarını uzlaştırma ve tahkim nizamnamesi

Madde : 52

İş ihtilâfı hakem kurulu ve büyük hakem kurulu reyleri ekseriyetle karar verir. Verilen karar derhal taraflara yazı ile tebliğ edilir.

Madde : 53

Kurulların kararlarına dayanarak ilgili makamlara gönderilecek yazılarla şahıslara yapılacak tebliğler bu kurulların reisleri tarafından imzalanır.

Madde : 54

A) (İş ihtilâfı hakem kurulu) ile (Büyük hakem kurulu) nun yazı işleri, iş dairesinin ilgili teşkilâtı tarafından ve bu teşkilât kadrosu müsait olmadığı takdirde valinin tensip edeceği surette iktisat vekâletine bağlı teşekküllerden yahut vilâyet ve belediye teşkilâtından tavzif edilecek memurlar marifetile yürütülür.

B) Yüksek veya fevkalâde hakem kurullarındaki yazı işleri iş dairesi genel merkez teşkilâtınca temin olunur.

Madde : 55

Bilumum hakem kurulları kararlarına aşağıdaki hususların derci lâzımdır.

- 2) Kurul reisi ile azasının isim ve soyadları ile hüviyetleri,
- 2) Tarafların isim ve soyadları ile ikametgâhları,
- 3) İhtilâfın çıktığı iş yerinin unvan ve adresi,
- 4) İki tarafın iddialarının hülasası ve ihtilâfın mevzuu,
- 5) Verilen karar.

Madde : 56

İş ihtilâfı hakem kurulu ile büyük hakem kurullarında rüyet olunacak ihtilâflar bu kurulların ilk içtima gününden itibaren 10 iş günü içinde yüksek ve fevkalâde hakem kurullarında rüyet olunacak ihtilâflar ise bu kurulların yine ilk içtima gününden itibaren 20 iş günü zarfında karara bağlanır.

Madde : 57

İş ihtilâfı hakem kurulu ile iş ihtilâfı büyük hakem kurulu kararlarına, taraflara bildirildiği günden itibaren 12 iş günü zarfında itiraz edilmese bu kararlar kesinleşmiş olur. Kesinleşen karara iş ihtilâfı ile alakadar tarafların ittibâ etmeleri mecburidir. Bu karar aynı iş yerinde toplulukla iş ihtilâfına karışmamış olan öteki işçiler hakkında dahi nazif olur.

Kesinleşmiş karar kurul tarafından müasip görülecek vasıtalara neşir ve ilân edilir ve iki sureti, biri iş yerinde işçiler tarafından görülecek bir yere asılmak, diğeri 29 ncu madde de beyan olunan zabıt defterine yapıştırılmak üzere iş vereu veya iş veren vekiline gönderilir.

Madde : 58

İş ihtilâfı hakem kurulu ile iş ihtilâfı büyük hakem kurulu kararlarına taraflardan biri, kararın kendilerine bildirildiği günden itibaren 12 iş günü zar

fında itiraz edebilir.

İtiraz lâyihası, hakem kurulunun toplandığı vilâyetteki valiye verilmek lâzımdır. Vali itiraz lâyihasına hakem kurulu kararnamesin ve taraflardan her birine şahitler ve ehli vukufun zaptolunan ifadelerinin ve sair lüzumlu vesikaların tasdikli suretlerini bağlar ve bu hususta ayrıca yazacağı bir raporla 48 saat içinde Ankarada iş dairesi reisliğine gönderilmek üzere postaya teslim eder.

Madde : 59

Gıyaben verilmiş olan kararlara karşı yapılacak itirazlarda kararın gıyabı olmasından başka meselenin esasına müteallik sebeplerin de gösterilmesi lâzımdır. Esasa müteallik sebepleri ihtiva etmeyen itiraz lâyhaları kanunî müddet zarfında itirazcı tarafından noksanları ikmal edildikten sonra vilâyet makamınca yüksek hakem kuruluna sevk edilir.

Madde : 60

Yüksek hakem kurulu iş kanununun 82 nci maddesinin B. C. Ç. ve D. fıkralarında beyan olunan usul ve şartlar dairesinde toplanarak meseleyi rüyet eder.

Bu kurulun verdiği karar kesin ve o iş yerindeki bütün işçiler için nazif olup alâkadarlara tebliğ edildiği günün ertesi iş gününden itibaren tatbik edilir.

Madde : 61

Büyük, yüksek ve fevkalâde hakem kurullarınca verilen kararların kesinleştiği tarihten itibaren 26 nci iş haftası geçmiş bulunmadıkça bunun mevzuu olan mesele için yeniden toplulukla iş ihtilâfı çıkarılmaz.

Madde : 62

A) İş kanununun 82 nci maddesinin B bendinin 3 numaralı fıkrasına göre vilâyetlerdeki hakem kurullarına seçilecek iki zata her toplantı günü için (3) çer lira,

B) Kanunun 83 ncü maddesinin B bendinin 1 numaralı fıkrasına tevfiқан yüksek hakem kuruluna seçilecek profesöre ve aynı bendin son fıkrası mucibince yüksek hakem kuruluna seçilecek azaya her toplantı günü için (10) nar lira huzur hakkı verilir.

— Sonu var —

Halkevi Başkanlığından :

- 1 — 30 nisan pazar günü spor komitemiz tarafından Kalfa köy semtine gidiş geliş 5 kilometrelik bir yürüyüş yapılacaktır.
- 2 — Toplanma yeri Halkevidir.
- 3 — Hareket saat 7,30 dur.
- 4 — Bu yürüyüşe bütün yurddaşların iştirakleri rica olunur.

Bornova Ziraat mektebi bugün gelecek

Bölgemiz Ziraat mntakalarında tetkikat yapmak üzere Bornova Ziraat lisesi bu gün saat 16,30 trenile Erbeğliden şehrimize gelecektir.

Ziraat lisesi ilk tetkikatını yapmak üzere bugünkü İzmir - Denizli trenile Erbeyliye gelmiş bulunacaktır.

Talebeler yarın sabah ta Sulthanhisarına gideceklerdir.

Dünya sağlık kongresine iştirak ediyoruz

Her iki senede bir toplanmakta olan dünya sıhat ve içtimai muavenet kongresi bu sene Rıyo de Janeyroda toplanacaktır. Türkiye Kızılay gençlik kurumunun da davet edildiği bu kongre, 6 ağustostan 11 ağustos kadar devam edecektir.

RADYO

CUMARTESİ 29/4/939
ANKARA RADYOSU
DALGA UZUNLUĞU

1648 m. 182 Kcs. 120 Kw.
Kcs. 20 Kw.

T. A. P. 31,70 m. 9465 Kcs.

13.30 Program.

13.35 Müzik (Eğlenceli müzik - Pl.)

14.00 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.

14.10 Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Ruşen Kam, Cevdet Kozan.

Okuyan : Mefaret Sağnak.

1 — Kürdili hicazkâr peşrevi.

2 — Selâhattin Pınarın - Kürdili hicazkâr şarkısı - Aşkınla yanan gönlüme.

3 — Artakioin Kürdili hicazkâr şarkısı - Artık ne siyah gözlerinin

4 — Ruşen Kam - Kemeçe taksimi.

5 — Rakımın - Kürdili hicazkâr şarkısı - Demedim ona hiç kimsin ve nesin.

6 — Osman Nihadın - Kürdili Hicazkâr şarkısı - Kaç yıl yüreğim sızladı.

7 — ... Kürdili hicazkâr saz semaisi.

14.40-15.30 Müzik (Karışık program - Pl.)

17.30 Program.

17.35 Müzik (Dans saati-Pl.)

17.55 Konuşma (Çocuk esirgeme kurumu - Haftanın kapanışı).

18.15 Türk Müziği (Halk musikisi Aşık Veysel ve İbrahim)

Takdim eden : Sadi Yaver Ataman.

18.30 Türk müziği (Karışık program).

Çalanlar : Hakkı Derman, Eşref Kadri, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Bâri Üfler.

Okuyanlar : Tahsin Karakuş,

Celâl Tokses, Safiye Tokay.
19.00 Konuşma (Dış Politika hâdiseleri).
19.15 Türk Müziği.

Ruşen Kam, Cevdet Kozan.

Okuyanlar : Necmi Rıza Ahiskan, Radife Neydik.

1 — ... Mahur peşrevi.

2 — Abdi efedinin - Rast şarkısı - Senin aşkınla çok oldum.

3 — Yesari Hsımın - Hüzzam şarkısı - Yine kalbim taşar

4 — Reşat Erer - Keman taksimi.

5 — Refik Fersan Mahur şarkısı - Dün yine günümüz geçti.

6 — Mahur şarkısı - Saba tarafı vefadan peyam yokmu.

7 — Mahur saz semaisi.

8 — Şemsettin Zıyanın - Uşşak şarkısı - Ol şubisefa perveri

9 — Şemsettin Zıyanın - Uşşak şarkısı - Şu salkım söğüdü.

10 — Türkü - Ne zaman gösem onu.

20.00 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.

20.15 Temsil (Korkma sönmek bu şafaklarda). Yazan: Kerim Reşat.

21.15 Esham, tahvilat, kambiyo - nukut ve ziraat borsası (fiyat).

21.25 Neşeli plâklar - R.

21.30 Müzik (Sonate - Mesut Cemil - Cemal Reşit)

22.00 Haftalık posta kutusu.

22.30 Müzik (Küçük Orkestra Şeş : Necip Aşkın).

1 — Löhri Hülya gecesi-Vals 2 — Brahms Macar dansi No. 1-2 3 — Könschofer - Tirol Entermezo 4 — Willy Richarts - İlkbaharda bir çift aşık - Overture.

23.00 Müzik (Cazbond-Pl.)

23.45 24 Son ajans haberleri ve yarınki program.

Hamidiye gemisi

Gedikli Erbaş kaydı için yakında seyahata çıkacak

Geçen sene olduğu gibi bu sene de Hamidiye mektep gemisi haziran ayında Karadeniz, ve temmuz, ağustos ayında Ak deniz limanlarına "Deniz Gedikli Erbaş Hazırlama Ortaokulu", na talebe toplama seyahati yapacaktır.

Bu seyahatin maksadı son senelere kadar yalnız İstanbul ve civarına inhisar eden talebe toplama işini bütün yurt yavru-larına teşmil etmek suretile uzaklık veya diğer sebeplerle bu okula müracaat ve kabul imkânını kazanamayan denizciliğe istekli ve iktidarlı yavru-ların kolayca okula alınmalarını temin etmektir.

Seyahat esnasında Hamidiye mektep gemisinde gemi subay-larından müteşekkil bir imtihan heyeti vazife görecek ve aynı zamanda müracaat edenlerin sıhhi muayeneleri de gemi dok-

toru tarafından yapılacaktır.

Okula giriş şartlarını haiz istekliler gemide imtihan heyeti tarafından yapılacak yoklama ve muayene neticeleri müsait durumda oldukları takdirde kayıt muamelesi yapılarak okul talebelerine ait elbiseyi giyeceklerdir.

Bu seyahatta ihtiyaçtan 0/029 fazla okur toplanması mukarrerdir. Seyahat esnasında deniz ciliğe elverişli olmadığı anlaşılanlar Milli müdafaa vekâletile yerlerine kadar iade edileceklerdir.

Orta okul mezunlarından şeraiti haiz olanlar doğrudan Gedikli erliğe kabul suretile gedikli sınıfına kabul edileceklerdir.

Güzelhisar okulu Küçüklerinin konseri

Güzelhisar küçükleri Halkevi-mizin programı mucibince çocuk haftasında kendilerine ayrılan saatlarını yaşamışlardır.

Güzelhisar ilk okulu saati öğretmen B. Fevzi Yücelin terbiye amilleri mevzuu konuşmasıyla başlamıştır.

Öğretmen Fevzi Yücelin konuşmasını, küçüklerin koro halinde şarkı ve şiirleri takip etmiştir.

Şiir ve şarkılar oparlörlerle şehre verilmiştir.

Küçüklerimizi tebrik ederiz.

Orta okulumuz Bu gün bir müsamere veriyor

Şehrimiz Orta okul talebeleri bugün Halkemizde Çocuk bayramı haftasının son günü münasebetiyle bir müsamere verecekler ve (Mavi yıldırım) ı temsil edeceklerdir.

Cumhuriyet

İlk okulunun tetkik gezisi

Şehrimiz Cumhuriyet ilk okul talebe ve öğretmenlerinden büyük bir grup bazı tetkikat yapmak üzere yarın otomobillerle Söke Kuşadası ve Selçuğa doğru hareket edeceklerdir.

Grup, aynı günün akşamı yine aynı istikameti takip ederek şehrimize döneceklerdir.

Kızılay kurumu

İlkbahar gezisi tertip etti

Şehrimiz Kızılay kurumu mayısın 14 üncü pazar günü Tireye bir ilkbahar gezisi tertip etmiştir.

Gezi trenle olacak ve Aydından sabah 6,50 de hareket edilecektir. Aynı günün gecesi saat 20 de de Tireden döndülecektir.

BİSMARK

VE

Alman İmparatorluğunun Kuruluşu

Yazan : Jamesi Wycliffe Headlam

Terceme eden : M. Nedim Müren

— 19 —

Hepsi bu kadar değildi. Demokratik bir parlamentonun iyiliğini ispat için İngiltereyi nasıl misâl olarak gösterebilirdi? İngiltere demokratik değil aristokratik bir parlamentonun idaresi altında büyümüştü.

"İngiliz reformu Belçika kanunu esasından daha gençtir. İngiliz aristokratik idaresi gibi yeni İngiliz kanunu esasının de uzun asırlar dayanabilip dayanamayacağını görmek için beklemeye mecburuz.

Bir kaç sene sonra anlıyoruz ki Bismarck onun yaşayacağından şüphe ediyordu. İngiliz müesseselerini bir Avrupalı kafasıyla tenkid ederken (reform Bill) ıslahat lâyhasının İngiliz kanunu esasının amudifikarisini kırıdığını kani olmuştu, 1857 de yazdığı bir yazıda:

"Onlar Reform Bill'den beri mevrus akıllılıklarını kaybetmişler, bayağı ve şedit bir hoddinlik ve Avrupa kıtasıyla olan münasebetlerinde de bir cehalet içinde bulunuyorlar," diyordu.

Bu telâkki, Bismarckın, mücerret, aristokrasiye karşı duyduğu temayülden ileri gelmiyordu. Yabancı nazariyecilerin ileri sürdükleri, bu kadar yeni ve tecrübe geçirmemiş bir hükümet şeklini kabul etmeden, ve bir tecrübe uğruna Prusyanın bütün istikbalini tehlikeye koymadan önce vatandaşlarını düğünceye davet etmek akıllıca bir harekettir.

Bir müddet sonra, Bismarck, bu tarihlerde söylemiş olduğu nutuklardan çoğu için özür dilemiştir. "O günler de müthiş bir Junckerdim," diyordu. Biyografi yazarları umumiyetle bunlardan bahsederlerken, ya bir tebriyei zimmet yahutta bir özür dilemek arzusu görürler. Fakat bunun için ortada bir sebep yok. Meclisteki yerinden söylediği her şeyin tatbik edilmesi üzerine hükümetle anlaşmış bile olsaydı, böyle konuşmamak onun için imkânsızdı. O bir nazır değil, sadece bir parti lideriydi. Nutukları fırka namına söylenmiş nutuklardı ve bunlar da mücadele icabı mübalâgalı idiler. Bu nutuklar, içinde men-sup olduğu partinin çok ufak bir akalliyet teşkil ettiği hükümete, meclise ve memlekete hitap eden muhalefet nutukları idi. Fakat Prusyada niçin bir muhafazakâr parti bulunmıyacaktı?

Konstitüsyonel hayatın tam bir inkişafı için hâkim vaziyette olan liberal parti doktrinlerine karşı muhalefet gösterecek cüretkâr bir ihtiyaç vardır. Bismarck, genç Disraeli, Carlyle ve Ruskinin İngilterede yaptıklarını yapıyordu. Dünya konstitüsyonel formüllerle emniyette kalamazdı.

Bismarckın kendi partisi men-

suplarından bazılarının gayeleri ahlâkan megru ve siyaseten kabili tatbik olanı elde etmekte. Gerlach kardeşlerle onların bir çok arkadaşları, ve şefi kralın en küçük erkek kardeşi Prens Charles Fredrick olan Askeri parti parlamentoyu dağıtmak, ve 1815 den bugüne kadar görülmemiş bir mutlakiyetle monarşiyi yeniden ihya etmek arzusunda idiler. Kral bunların arzularına mütemayildi. Kanunu esaslı idameye yemin etmiş olsaydı belki de onların dileğine göre hareket ederdi. O dindar bir adamdı ve yeminine hürmeti vardı. Bismarckın böyle müfrit bir harekete taraftar olduğunu isbat edecek hiç bir delil yoktu. Hatta hususî muhaberatının neşredilmiş olan kısmında bile Prusya'yı tamamen parlementsuz bırakmak arzusunun bulmak mümkün değildi.

Onun istediği şey parlamentonun vazifelerini sıkıca tabdid ile onun devlete tamamen hâkim olmasına müsaade etmemek idi ki bu ötekenden çok farklı bir keyfiyetti. Bismarckın temsili meclislere ne derece medyun bulunduğunu daima hatırlamalıyız. Milli meclis toplanmasaydı, ihtilâl tahaddüs etmeseydi, belki hayatı, hükümetten memnun olmıyan ve fakat hiç bir nüfuzu da bulunmıyan bir köylü hayatı gibi geçip gidecekti. Şöhretini parlamento'ya medyun bulunuyordu, fakat ona olan borcu bu kadarla bitmiyordu. 1847 senesine kadar bir Prusya tebasının girebileceği yegâne millet hizmeti, sivil hizmetler sahası idi. Yalnız küçük rütbeli zabıtlar değil bütün devlet nazırları bile onların arasından seçilirlerdi.

Bismarckın sivil idareyi tecrübe ettikten sonra kendi isteğiyle çekildiğini görmüştük. Bütoşraye karşı duyduğu nefreti, Prusya devletinin başına geçtikten sonra bile unutamadı. Bu nefret asırladelerle kâtip sınıfı arasında mevcut tabii ziddiyetten ileri gelmişti. Bismarck bu noktada, kendisinin en büyük selefî olup Prusya tahtında bir vazife aldktan sonra "eli kalemli bir hayvan," olarak isimlendirildiği Prusya sivil memurlarına karşı duyduğu nefrete hiç bir zaman galebe çalamıyan ve kendisine maaş teklif edildiği zaman hiddetinden gözleri yayan Stein gibi hissediyordu.

— Sonu var —

İmtiyaz sahibi ve Umumi Neşriyat
Müdürlüğü : Etem Menderes
Basıldığı yer
C H P Basımevi

Bulgaristanın Politikası

Birbiri arkasından gelen enternasyonal hâdiseler, burada büyük bir alâka ile takip edilmektedir. Yakın zamana kadar hâkim olan kanaata göre, mihver devletlerinin tazyiki karşısında, Bulgaristanın müşkül vaziyete düşeceği sanılıyordu. Halbuki, Bulgaristan, takip etmiş olduğu temkinli politika sayesinde büyük devletlerin kombinezonları dışında kalmıya muvaffak olmuştur.

Almanya ya karşı olan ekonomik bağılılığına rağmen, Köse İvanof kabinesi, büyük devletlerin ideolojik ve politik mücadelesinden kendini uzak tutabilmiştir. Memleketin son derece nazik olan coğrafi ve stratejik vaziyeti, Bulgar hükümetine, devletlerin hepsiyle dostça münasebette bulunmak zaruret ve dolayısıyla de imkânını vermiştir. Bulgaristan bütün alâkasını Balkan meselelerine temerküz ettirmiştir. Bulgaristan, bütün bu işleri, komşularıyla doğrudan doğruya halletmek ümidindedir.

Ancak, Alman - İtalyan inşinin devamı, hüçük devletlerin istiklalleri için bir tehlike teşkil ettiği göz önünde tutularak, Bulgaristanın, bitaraflığa uzun müddet devam etmeyeceği sanılmaktadır. Bu güne kadar takip edilmiş olan çekingen politikaya devam edildiği takdirde, bunun, memleket için zararlı neticeler doğurmasından korkulmaktadır.

Burada, artık katî kararın verilme zamanı yaklaştığı hissedilmektedir. Bulgaristan, yeni

politika istikameti arayıp bulmak zorundadır.

Garp devletlerinin takınımış oldukları tavır sayesinde, bu emel ve arzuların gerçekleşmesi ihtimali kuvvetlenmektedir. Gerek Fransız, gerek Birtanya matbuatında, Bulgaristanın talepleri sempati ile karşılanmaktadır.

Garp matbuatı, Nöyyi sulh muahedesiyle Bulgaristana karşı haksızlık yapılmış olduğunu kabul etmekte, hattâ Bulgaristan tedarüf cepheye iltihak ettiği takdirde, kendisinin bazı revizyon taleplerine müzaheret edilmesini ileri sürmektedir. Bu vaziyet her Bulgarı yakından alâkalandırmaktadır. Şimdi, bir çok muhathıraları olan yeni dış politika istikametlerinden hangisinin daha elverişli olduğunu herkes birbirine sormaktadır.

Bazı mahfiller, Dobricanın cenup kısmını geri vermesi için garp devletlerinin Romanya nezdinde teşebbüste bulunmağa hazır oldukları kanaatindedirler: ancak, Sofyada bu da kâfi görülmemektedir. Diğer taraftan Bulgaristan Balkan blokuna girip bütün Balkan devletlerinin istiklâlini birlikte müdafaaya kalkacak olursa, büyük bir fedakârlıkta bulunmuş olacaktır. Şurasını unutmamak lâzımdır ki, bugün, Bulgaristandaki istihşallerin en büyük müşterisi Almanyadır. Bu itibarla her an Bulgaristan üzerinde bir tazyik yapabilecek mevkidedir. Bu vaziyet, daima hissedilegelmekte olan çekingen politikaya saik olmaktadır.

Yugoslavya Bulgar görüşmeleri

Bu günlerde Belgrad'la Sofya arasında Avrupanın umumi vaziyeti ve hususiyle Balkanlardaki durum etrafında fikir teatisinde bulunulmuştur. Geçen cumagünü bulgar başbakanı ile görüşmüş olan Yugoslavyanın Sofya elçisi, hükümet ne izahlarda bulunmak üzere Belgrad'a gitmiş ve tekrar Sofyaya avdet etmiştir.

Dostluk anlaşmasında tasrih edilmiş olduğu veçhile, iki devletin sıkı münasebette bulunmalarına, hadiseler etrafında biri birlerini karşılıklı olarak tenvir etmelerine karar verilmiştir.

Büyük ve şümüllü bir Avrupa anlaşmazlığı olduğu veya Akdenizde ciddi hâdisler çıktığı takdirde, Belgrad'la Sofya arasında hiç bir menfaat ayrıklığı olmayacağına Yugoslavya da muhakkak göziyle bakılmaktadır.

Mamafi, buna rağmen, Yugoslavya, Bulgaristanın revizyon taleplerini büyük bir alâka ile takip etmektedir. Bulgaristanın Romanya ve Yunanistana karşı olan talepleri karşısında, Türkiyenin tavassutundan başka, Yugoslavyanın da tavassutta bulunacağı sanılmaktadır.

Harp kokusu Kalkarmı?

Baştarafı 1 inci sayfa

nı kendi hudutları içinde karşılama kudretine sahip bulunabilen cemiyetler, tekemmül etmelerile muvazi şekilde artan ihtiyaç ihtiraslarını oracıkta, kendi topraklarında tatmin edebilme yollarını bulabilmişler ve faakat gayrisi, siyasî yaratılışının icaplarını şunun veya bunun zararını düşünmeden tatbik edebilme yoluna sapmışlardır ki bugün ihtiyaçları tekemmülleriyle değişmez bir nisbette artan milletler bu prensibin zaruri tatbikçileridir.

Bina-naleyh tatmin edilmesi beşer için zarurî, maddî ihtiyaçlar var oldukça, kendilerine daha verimli ve bu ihtiyaçları daha çok karşılayıcı şartlar ve vasatlar aramak mecburiyetinde kalan milletler, dünya üzerinde harp korkusunun ve nihayet harbin kalkmasına tabiatıyla müsaade edemeyeceklerdir.

İhtiyaçlar, arzu ve istekten doğma ihtiyarî zorlamalar olmadıgındandır ki, onların tatmin edilmesine vasıta olan harp ta bir temenni neticesi değildir.

Harp, birbirini kovalıyan ve nihayet mahdud bir sahada kompleks bir şekil arz etmeğe başlıyan müteaddit ve mütenevvi ihtiyaçların, dahilde husule getirdiği tehlikeli tazyıkların harice alelade bir intikalidir.

Bu intikal keyfiyeti ne olursa olsun, nasıl ve ne gibi şartlara isteklere bağlanırsa bağlansın, dahili ihtiyaçların ihdas ettiği tazyığın kuvvet ve devam nisbetine göre şiddet kesbedecektir.

Netice itibarile yaşama ve var olma hakkı ve iddiası mevcut oldukça ve bu iddia karşısında da maddî ihtiyaçlar beşer topluluklarını mütemadiyen bir tazyık çenberi içine alıp tesirini gün begün artırdıkça, dünya üzerinde harbin ve harpten mütevellit korkunun kalkmasına imkân tasavvur edilemeyecektir.

Yalnız devletlerin üzerinde durması istenilen bir cihet varsa, o da, bu günkü sulhu bir gün ve ondan sonraki diğer bir gün için garantile neğe çalışmaktır.

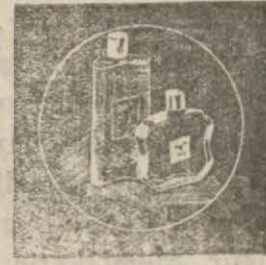
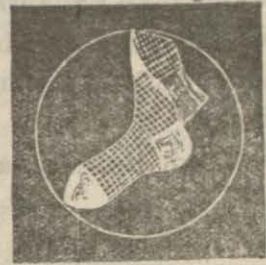
Artık bu garanti-in devletler arasında nasıl ve ne gibi şartlarla başarılabacağı veya bu garantinin mücadeleyi zarurî bir gaye edinen devletler için neye mal olacağı ayrı bir mevzu ve sosyolojik bir tahlil ile meydana çıkarılabilir...

Son cümle olarak şunu kaydetmek lâzımdır ki, harp nasıl ekseri devletlerin aleyhine bir hareket ise sulh garantisi de bazı devletler için zararı mahzolan bir kayıttır,

Fakat bu kayıdın daha çok ekseriyetin lehini istilzam işi bakımından temini de bir şarttır.

Enver Demiray

rina tevdi etmeleri ve bu suretle yatırılan meblağların bir yıllık yekûnunun hesabını, yeni yılın şubat ayı iptidasına kadar doğrudan doğruya iş dairesi genel merkezine bildirmeleri lâzımdır.

Her çeşit tuhafiyeye malları ve en iyi ıtriyat çeşitleri her marka Gramofon ve en son çıkan plâklar, iğneleri bilûmum alâti musikiye, hurdavat, pipo ve sıhhi sigara ağızlıkları yassı yuvarlak fantazi cep fenerleri ve taze pilleri elektrik lâmbaları envai çeşit traş bıçakları, oyuncaklar vesaire gibi mallar ucuz fiatlarla tecim evimizde satılmaktadır.

Markoni Sparton ve A G A Baltic radyolarımız sayanı tavsiyedir. Batarya ve akımlatörle çalışan radyolarda gelmiştir.

12 ay veresiye satış
MEHMET GÜRER

DEMİRYOLU CADDESİ 32/2 AYDIN

HALKEVİ

Bakım Evi Muayene Saatları

Muayene günü	Saat	Doktor arkadaşımızın adı
Pazartesi	2 — 3	Doktor Fahrettin Sığır (Çocuk hastalıkları mütahassısı)
"	3 — 4	Operatör Medeni Boyer
Salı	4 — 5	Doktor Fuat Bayraktar (Cilt hastalıkları mütahassısı)
Çarşamba	2 — 3	Operatör Nuri Erkan
"	3 — 4	Doktor Şevket Gözaçan (Göz hastalıkları mütahassısı)
Perşembe	4 — 5	Doktor Muhsin (İç hastalıkları mütahassısı)
"	5 — 6	Doktor Şevket Kırbaş (İntani hastalıklar mütahassısı)
Cuma	4 — 5	Doktor Münif Erman (Kadın hastalıkları mütahassısı)
Cumartesi	2 — 3	Doktor Nafiz Yazgan
"	3 — 4	Doktor Halil Gözaydın

Doktor Şevket Kırbaş

Memleket hastanesi bakteriyolog ve entani hastalıklar mütahassısı

Muayenehanesini Cumhuriyet mahallesinde avukat B. İhsan'ın evine nakletmiştir. hastalarını her gün saat yediden sekize kadar ve öğleden sonr saat üçten altıya kadar kabul eder. İdrar, kan, balgam, maddei gaita ve her türlü tahlilâtı icra eder. Veremlilerde fennin en son tedavisi olan Pinomotoraksi ile hastaları tedavi eder. (971)

Süleyman Gezer - Osman Sezginer

Gazete Kitap Evi

Görülen lüzum üzerine 1/2/939 tarihinden itibaren Aydın Palas oteli altına nakledilmiştir. İstanbul - Ankara - İzmirde münteşir bütün kitap, mecmua ve gazeteleri temin edilir. Kiralık kitap verilir, bulunamayan kitap, mecmua ve gazete nüshaları en çok bir hafta içinde getirtilerek müşterilerine takdim etmeği üzerine alır. Çeşitli ve temiz kırtasiye, en çabuk tevzi ve deruhte yeri. 1215

Okul talebelerine

Besimevimizde Okul talebeleri için hüviyet kartları hazırlanmıştır

Tanesi **5** Kuruştur

Toptan alan okullara tenzilât yapılır.

ŞOFÖR

Ehliyet vesikaları iyi teclit edilmiş olarak tab edilmiştir.

Fiyatı : **25** Kuruştur.

C. H. P. Basımevi

ilân

Binek hayvanı alınacak

1 — Tümen kıtaştını ihtiyacı için binek hayvanı satın alınacaktır.

2 — Aydın bölgesinde bineğe elverişli hayvanı olan ve satmağa istekli bulunanların Nisan 939 sonuna kadar yalnız Cuma ve Cumartesi günleri saat 9 - 12 arasında Alay Satın alma komisyonuna müracaat etmeleri ilân olunur.

Vilâyet Daimî Encümeninden:

Hastalara kaput yapılmak üzere 150 metre şayak kumaşa ihtiyaç vardır. Nümunesi encümen kaleminde mahfuz şayaktan hastaneye teslim edilmek üzere talip olanların 4/5/939 tarihli perşembe günü saat onbeşte daimî encümenine müracaatları ilân olunur. (1275) 20 22 26 29

Aydın Vilâyeti Defterdarlığından:

Muamele ve kazanç vergisinden 391 lira 33 kuruş borcu olan Koçarlıda değirmenci Ahmet oğlu Cemalin mezkûr yerdeki fabrikasında haciz edilen 25 beygir kuvvetinde Fovuslad markalı bir adet motorla valssiz ve elektriksiz bir un değirmeni 3/5/939 çarşamba günü yerinde satılacaktır. Almak isteyenlerin dairesi tahsilatlığına müracaatları. 1300

Abone şeraiti

Yıllığı her yer için 6 lira. Altı aylığı 3 liradır. İdare yeri: Aydında C. H. P. Basımevi.

gazeteye ait yazılar için yazı işleri müdürlüğüne, ilânlar için idare müdürlüğüne müracaat edilmelidir.